

SENAT
Izba Ogólna

12. 08. 2020

nr RPW 22589/2020 P

Imię i nazwisko Anonim

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

03980200367568
RPW/22589/2020 P
2020-08-12

Warszawa 4.08.2020r.

BM-II.058.3.15.2020.MKL
BON-V.058.6.2020.KG

Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na oświadczenie senatorskie złożone podczas 13 posiedzenia Senatu RP przez senatora Roberta Dowhana (KO) w sprawie Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2020-2030, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej prosi o przyjęcie następujących informacji.

W odniesieniu do przekazanych w ramach oświadczenia wątpliwości dotyczących źródeł finansowania należy zaznaczyć, że samorząd nie zgłosił zastrzeżeń do zaproponowanych w ramach Strategii działań, których celem jest stworzenie nowej, spójnej i interdyscyplinarnej polityki na rzecz osób z niepełnosprawnościami opartej o potrzeby środowiska osób niepełnosprawnych.

Samorząd obawia się jedynie o zapewnienie źródeł finansowania proponowanych nowych rozwiązań na rzecz osób niepełnosprawnych. Należy jednak w tym miejscu wyjaśnić, że dokładne wskazanie kwot nie jest możliwe na obecnym etapie prac, ponieważ pozwoli na to dopiero analiza przeprowadzona na potrzeby opracowania nowej ustawy o wyrównywaniu szans osób z niepełnosprawnościami. W przypadku wielu działań, zakładane są etapy o charakterze pilotażowym – w ramach realizowanych projektów i programów, które mogą być finansowane ze środków UE. Nie można zapominać o takich źródłach finansowania jak PFRON, Fundusz Solidarnościowy, czy Fundusz Dostępności. Dopiero potem przewiduje się działania o charakterze systemowym.

Finansowanie działań będzie realizowane poprzez odpowiednią alokację dostępnych środków finansowych, będących w dyspozycji jednostek sektora finansów publicznych.

Zakładane jest finansowanie wielu działań przez samorząd (powiat, gmina) - samorządy mogą wykorzystywać środki własne, jak również je pozyskiwać z funduszy UE, mogą też korzystać z Funduszu Solidarnościowego i środków PFRON.

Stworzenie ram nowej, spójnej polityki społecznej w obszarze niepełnosprawności, zawierającej efektywne instrumenty wsparcia na rzecz włączenia zawodowego i społecznego osób z niepełnosprawnościami, wymaga faktycznie poniesienia wymiernych nakładów finansowych. Środki przeznaczone na realizację działań zawartych w Strategii na rzecz Osób z niepełnosprawnościami umożliwią osobom z niepełnosprawnościami niezależne życie i pełny udział we wszystkich jego sferach, w taki sposób, aby mogły funkcjonować w społeczeństwie na zasadzie równości z innymi osobami. Przyczyni się to do znaczącego wzrostu aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami, a także poprawi sytuację rodzin z osobami z niepełnosprawnościami, wspomagając tym samym osiągnięcie celów zapisanych w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami przewiduje wypracowanie nowych rozwiązań legislacyjnych, w tym ustawy horyzontalnej – o wyrównywaniu szans osób z niepełnosprawnościami, wprowadzenie nowego porządku systemowego. Szczegółowe rozwiązania zostaną wypracowane na kolejnym etapie prac nad wdrażaniem Strategii. Poza realokacją środków i partycypowaniem w środkach UE, w perspektywie zakładamy zwiększenie środków publicznych z budżetu państwa na wsparcie osób z niepełnosprawnościami by zachować konstytucyjną zasadę równych praw obywateli.

Należy dodać, że stwierdzenie iż „Finansowanie działań ujętych w Strategii nastąpi w ramach kwot ujętych w planach finansowych jednostek finansów publicznych, tym samym nie jest przewidywane zwiększenie wydatków w jednostkach ponad kwoty wskazane w ustawie budżetowej na dany rok, oraz w ich planach finansowych” zakłada że jeśli w ustawie budżetowej pojawią się większe kwoty, to oczywiście będzie można z nich korzystać.

Część działań ujętych w Strategii jest realizowana lub będzie realizowana w ramach programów lub projektów pilotażowych, finansowanych ze środków Funduszu Solidarnościowego (m. in. opieka wytchnieniowa, asystent osoby niepełnosprawnej) lub ze środków UE. Dopiero po zweryfikowaniu procesu funkcjonowania rozwiązań o charakterze pilotażowym możliwe będzie ich wdrożenie systemowe. Wtedy też konieczne będzie oszacowanie kosztów działań w skali całego kraju.

Należy też zwrócić uwagę na uwzględniany zawsze okres przejściowy, tzw. *vacatio legis*, w przypadku wdrażania nowej ustawy, zawierającej nowe rozwiązania

Ponadto odnosząc się do procesu deinstytucjonalizacji należy mieć na uwadze, że zaplanowane działania dotyczące deinstytucjonalizacji zakładają pogłębioną analizę w zakresie sposobu przeprowadzenia deinstytucjonalizacji z uwzględnieniem etapowości tego procesu zgodnie z Ogólnoeuropejskimi Wytocznymi ds. przejścia z opieki instytucjonalnej do wsparcia w społecznościach lokalnych. Przygotowane w oparciu o przeprowadzoną analizę rozwiązania pozwolą w kolejnych etapach na przejście z opieki instytucjonalnej do wsparcia świadczonego

w ramach wysokiej jakości zindywidualizowanych usług świadczonych w społecznościach lokalnych.

W przypadku deinstytucjonalizacji trwają prace nad opracowaniem krajowych ram deinstytucjonalizacji, której elementy zostaną uwzględnione w aktualizowanym Krajowym Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Może też powstać krajowa strategia deinstytucjonalizacji – prace trwają zarówno w resorcie rodziny, pracy i polityki społecznej jak i w resorcie zdrowia. Mają one na celu wdrożenie Ogólnoeuropejskich Wytycznych ds. przejścia z opieki instytucjonalnej do wsparcia w społecznościach lokalnych, jak też Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych w tym zakresie. Proces deinstytucjonalizacji ma charakter długofalowy i składa się z kilku etapów. W związku z trwającymi aktualnie pracami nad opracowaniem ram deinstytucjonalizacji nie jest możliwe obecnie oszacowanie kosztów tego przedsięwzięcia. Przewidywany czas realizacji długofalowych działań zaplanowanych w Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami, takich jak: *Realizacja procesu deinstytucjonalizacji* został wyznaczony (zgodnie z przyjętymi ramami czasowymi) do 2030 roku. Niemniej jednak ze względu na to że, Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami wyznacza kierunki proponowanych zmian, które mogą zostać doprecyzowane dopiero w poszczególnych aktach prawnych horyzont czasowy planowanej Strategii deinstytucjonalizacji został określony na 2040 rok.

Z poważaniem

z up. MINISTER
z up.

Anna Szwed-Rodzik
SEKRETARZ STANU